

NEWSLETTER EVVO PARDUBICKÝ KRAJ

9/2025

AKTUALITY

Milí přátelé environmentální výchovy,

vítáme vás zpět po letní pauze! Září otevírá novou kapitolu školního roku a s ní i čerstvou dávku inspirace v oblasti EVVO. Opět vám přinášíme souhrn aktualit, přehled akcí a pozvánek, tipy do výuky i lektorské práce. Pojdme společně odstartovat podzim plný objevování a sdílení.

Nezapomeňte také sledovat aktuální informace na webových stránkách www.ekovychova.cz a facebookových stránkách: EVVO Pardubického kraje.

Přejeme vám hladký a inspirativní start nového školního roku, dostatek energie a radost ze společného objevování.

EKOKALENDÁŘ - ZÁŘÍ

V září Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství 	1. září Mezinárodní den primátů 	V září Měsíc secondhandů 	7. září Mezinárodní den čistého ovzduší za modrou oblohu 	8. září Evropský týden recyklace baterií
5. září Mezinárodní den charity 	6. září Světový den bahňáků 	6. září Mezinárodní den povědomí o supech 	16. září Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy 	16. září Evropský týden mobility
20. září Mezinárodní den pand červených 	20. září Evropský týden udržitelného rozvoje 	21. září Den nulových emisí 	17. září Světový den mant 	18. září Světový den vodního monitoringu
22. září Den bez aut 	22. září Světový den nosorožců 	23. září Evropský den ekologického zemědělství 	24. září Světový den goril 	26. září Světový den environmentálního zdraví World Environmental Health Day
	28. září Mezinárodní den řek 	29. září Mezinárodní den osvěty o potravinových ztrátách a snižování potravin 	26. září Den záchrany koal 	27. září Světový den cestovního ruchu

Že je všechno v háji a budeme plavat v odpadcích? Už ten pocit nemám, říká ochránce přírody na Pardubicku

V české krajině ubývají druhy živočichů a rostlin. Ve východních Čechách se o jejich návrat snaží spolek Pestré Polabí, který v souladu s přírodou pečuje téměř o třicet tamních lokalit. „Na vysoké škole jsem pochopil, že pokud se o ně nezačnu starat já, nikdo jiný to za mě neudělá,” říká jeho předseda Martin Trávníček, s nímž jsme navštívili přírodní park Červeňák na okraji Pardubic, kde organizace působí.

Co se v rozhovoru všechno dozvíte?

- Jak vypadá péče o místa, kam se ochránci snaží vrátit pestrost?
- Proč někdy potřebují i křovinořez nebo chemikálie?
- Od jakých starostí si do přírody chodí odpočinout dobrovolníci, kteří jim pomáhají?
- Proč je někdy lepší pozitivní motivace než bití na poplach?
- Jak pečovat o vlastní zahradu, aby v ní bylo dobře broukům i ježkům?

Pestré Polabí z. s.

Celý článek ZDE

Cílem spolku Pestré Polabí je navrátit a podpořit biodiverzitu v krajině východního Polabí.

„Naše práce spočívá v údržbě a profesionální péči o cenné biotopy založené na dlouhodobě ověřených metodách. Jde především o seč expanzivních travin a výřezy dřevin, které způsobují úbytek většiny vzácných, konkurenčně slabých druhů rostlin, a na ně vázaných živočichů. Dále pak jde o extenzivní pastvu, která má díky kontinuitě v krajině střední Evropy velmi příznivý vliv.”

Spolek se věnuje i ekovýchově.

„Domluvte si exkurzi přímo na některé naší lokality. Pokud nemůžete přijet, uspořádáme přednášku přímo ve vaší škole! Snažíme se ukázat dětem, že pokud chceme kolem sebe mít rozmanitou krajinu, je potřeba aktivně o přírodu pečovat, aby mohla vzkvétat.”

www.pestre-polabi.cz

AKCE

Přijď pomoci vysadit 56 nových stromů a zanech v krajině stopu se svým jménem!

📍 Kde: Dašice, sraz v ulici U Kasáren (parkoviště před bytovkou)

📅 Kdy:

Středa 3. 9. 2025 | 16:00–18:00

Čtvrtek 4. 9. 2025 | 16:00–18:00

🌱 Jak to funguje:

Při výsadbě si můžeš vybrat konkrétní strom, o který se postaráš a který ponese tvé jméno, jméno tvého dítěte, rodiny nebo firmy.

👉 Proč přijít:

Pomůžeš proměnit otevřenou krajinu západně od města v ekologicky cennou alej. Staneš se součástí dlouhodobé proměny přírody v našem okolí. Co s sebou: pracovní oblečení a rukavice (nástroje budou zajištěny).

✉ Registrace: <https://forms.gle/4uStv9TMbr1M6Y697>

E-mail: konirova@konep.cz, Tel.: 607 230 051

DOBROVOLNICKÁ AKCE

ADOPTUJ SI SVŮJ STROM

ve výsadbě LÁNSKÉ ALEJE

Registrace přes QR kód,
nebo na emailu
konirova@konep.cz,
nebo tel.: 607 230 051.

Konec léta už tradičně přináší Mezinárodní noc pro netopýry. Na akcích, které probíhají po celé ČR až do konce září se dozvíte:

🔊 jak si spolu netopýři „povídají“ ultrazvukem

🦋 jak ve tmě bez problému uloví i malého komára

🦇 kde vychovávají svá mláďata a kdy se páří

❄️ jak přežívají zimu

🌱 a co pro ně můžeme (ne)dělat, abychom je chránili

Na programu jsou:

🎨 zábavné aktivity pro děti

📖 přednášky a besedy

🌌 večerní vycházky s detektory ultrazvuku

🕸️ ukázky odchytů do speciálních sítí

🦇 a na mnoha místech i setkání s ochočenými handicapovanými netopýry

Kdy a kde se můžete přidat? Mrkněte na www.netopyrinoc.cz.

Mezinárodní noc
pro netopýry

AKCE Vzdělávacího centra PLANETA HLINSKO

SEZNAM PŘEDNÁŠEK

HOUBY JEDLÉ, NEJEDLÉ I JEDOVATÉ

(PO 29.09.2025 OD 17H) - DANIELA JIROUŠKOVÁ

Nahlédneme do kouzelného světa hub. Součástí i malá výstava hub a losování o ceny.

GEOLOGICKÉ POKLADY Z CEST

(ÚT 30.09.2025 OD 17H) - MGR. JAN DOUCEK

Díky zahraničním cestám Národního geoparku Železné hory odhalíme geologické krásy jednotlivých zemí.

POSEIDON PODZEMNÍ LABYRINT

(PÁ 03.10.2025 OD 17H) - ROMAN MLEJNEK

Adršpašsko-teplické skály v sobě ukrývají podzemní labyrint přes 26 km. Promítání dokumentárního filmu a beseda.

POVÍDÁNÍ O BYLINKÁCH

(PO 03.11.2025 OD 17H) - HANA BINKOVÁ

Vše, co jste potřebovali vědět o léčivých vlastnostech bylinek. Beseda s bylinkářkou spojená s degustací čajů.

NEPÁL - ZEMĚ NEBETYČNÝCH HOR, BAREV

A ÚSMĚVŮ (PO 08.12.2025 OD 17H) - DAVID HAINALL

Nepál patří k nejnavštěvovanějším zemím Jižní Asie. Vydejte se na pohodové cestování pestrobarevným Nepálem.

📍 PROŠVICOVA 1811, 539 01 HLINSKO

☎️ +420 739 045 909

🌐 WWW.PLANETAHLINSKO.CZ

NUTNÁ REZERVACE
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

AKADEMIE 3. VĚKU

OD PONDĚLÍ
22. 09. 2025

TÉMATÁ

- Lesnická typologie, aneb na různých místech je to různé
- Známé houby nebo houby známe?
- Geologické zajímavosti regionu
- Zoologie v okolí Hlinecka
- Masopust - historie a význam obyčejů, souvislosti, jeho podoby na území ČR

Prošvicova 1811
539 01 Hlinsko

+420 739 045 909

planeta@hlinsko.cz

<https://www.planetahlinsko.cz/>

BADATELSKÝ KROUŽEK

každé úterý 16.00 - 17.00

PRO DĚTI

ZAČÍNÁME
23.09.2025

SOBOTA V PAŘÍŽOVĚ

Datum 30. 8. 2025
Místo Hamry u Pařížova
Začátek akce 9:00
Cena bez poplatku
Kontaktní osoba Borek
+420 775 012 157
zelenydum@brontosaurus.cz
Web akce: <https://zelenydum.brontosaurus.cz/>

Pomoc na lokalitě
v Hamrách u pařížovně,
Trakalově a Veverkově
louce s mokřady a tůněmi.
Přijedeme busem
z Pardubic, který vyjíždí
v 7:58 z hlavního
autobusového nádraží,
ležícího hned vedle
vlakového.

Od štrůdlu ke světovým ciderům

27. září 15:00 - 17:00

Místo konání akce: Komunitní zahrada Zahrada ve městě, Pardubická 104, Chrudim

Od štrůdlu po světové cidery aneb staré odrůdy jádrovin a jejich staronové využití. Podoba, vůně a chuť - na to vše se budou moci těšit účastníci přednášky věnované starým a krajovým odrůdám ovocných stromů. Kromě možnosti vidět plody desítek starých a krajových odrůd jádrovin, je budou moci i ochutnat. Ovšem nejenom plody, ale také výrobky z nich. Ochutnávka bude věnována zejména moštům, nejvíce pak ciderům a okrajově také pálenkám, ale nebude chybět ani štrůdl !

Přednáší Vítězslav Haupt v komunitní zahradě Zahrada ve městě (Pardubická 104), od 15 hodin. Zdarma. Koná se díky podpoře Pardubického kraje.

Web: <http://www.chrudimka.cz>

**Info: 723 004 397 nebo
gutzer@centrum.cz**

Altus, z. s. pořádá:

Mykologická vycházka na Podhůru

28. září 9:00 - 12:00

Místo konání akce: lesy na Podhůře, Slatiňany

Již tradiční vycházka do lesů na Podhůře s mykology Pavlem Brůžkem a Václavem Koberou. Sbírají se a určují všechny druhy hub. Jedlé si každý může odnést domů, Probereme i jedovaté houby a další zdravotní rizika spojená s konzumací hub. Vycházka navazuje na tradiční výstavu hub, která se koná ve Slatiňanech ve Společenském domě v pátek 26.9. a sobotu 27.9. Vstup na obě akce volný. Sraz na vycházku v 9:00 u vodárny na Monaku (možnost parkování). vhodné i pro děti. Koná se díky podpoře Pardubického kraje.

Mykologická vycházka na Podhůru II.

6. října 9:00 - 11:00

Místo konání akce: Monaco, parkoviště u vodárny, Slatiňany

Do lesů na Podhůře s mykology Pavlem Brůžkem a Václavem Koberou. Sbírají se a určují všechny druhy hub. Informace o zdravotních problémech spojených s konzumací hub. Akce navazuje na výstavu hub ve Slatiňanech. Sraz v 9:00 u vodárny na Monaku, kde je možnost parkování. Košíky s sebou ! Zdarma.

Synantropní rostliny a květena Česko-třebovska

Přednáška Martina Duška
vychází z výsledků jeho diplomové práce.
Představení sociální sítě iNaturalist a její
využití v České Třebové

Akce se koná v Ekocentru Podorlicko
v České Třebové ve čtvrtek 18. 9. 2025 od 18,00

Vstupné dobrovolné.

Východočeské muzeum

- Zámek Pardubice zve na akci:

**Přednáška: Rostliny útočí! Co jsou
to invazní rostliny a jak se
u nás šíří.**

10. září v 9:00 a v 15:00

Na území České republiky můžeme najít asi tři a půl tisíce druhů rostlin. Některé z nich jsou u nás původní, jiné se zde zabydlely teprve nedávno. Některé nově příchozí rostliny se však nechovají jako slušní hosté a nekontrolovatelně se šíří. Jaké máme u nás invazní druhy? Odkud k nám přišly a kde je můžeme potkat ve Východních Čechách? To odhalí přednáška, které se zabývá tímto velmi aktuálním tématem.

Přednáší Lenka Šafářová.

info: bekera@vcm.cz nebo na
telefonním čísle 607 034 110.

4.-7. září 2025

Radiměřské hrabošení

 csop.arion

Sraz:

Radiměř 328 a okolí

Co se bude dít:

Posečeme a shrabeme nedopasky po našem
ochranářském stádečku a užijeme si babí léto na
radiměřských stráních.

Co s sebou:

Pracovní oblečení a boty, rukavice, stany na
případné přespání. Ešusy, lžice a plecháčky.

Barbora Kukrechtová

739 220 548 • barbora.kukrechtova@jarojaromer.cz

ŘÍČNÍ KRAJINA 2025

23. - 24. října Litomyšl

Příznivci říční krajiny, dovolte nám opětovně Vás pozvat na konferenci Říční krajina, tentokrát organizovanou Koalicí pro řeky, Arnikou a Belecem. Setkání tradičně nabídne prostor ke sdílení zkušeností s obnovou říční krajiny, zlepšováním ekologického stavu vodních toků a niv, adaptací na klimatickou změnu a posilováním ekosystémových služeb. **Můžete se těšit na sérii tematických přednášek a diskuzních bloků.**

Přihlášky do 09. 09. 2025

<https://forms.gle/EvujcwCr37dT4hWt8>

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Den otevřených dveří

areál Vodních zdrojů v Chrudimi

13. září 2025 | 09:00 – 16:00

Tentokrát bude celý den patřit jen vodě. Zkusíte uhodnout jen podle chuti, kterou vodu pijeme doma z kohoutku, jak chutná voda ze studánky, nebo jaká je voda s obsahem železa. Děti si zahrají kriket a zároveň se při něm dozvědí, jak funguje koloběh vody v přírodě. Součástí akce bude i tvořivá dílnička a prohlídka minerálů a zkamenělin.

pivo Iron | vstup ZDARMA | v případě nepříznivého počasí se akce nekoná

www.facebook.com/GeoparkZeleznehory
www.geoparkzh.cz

Hravé

ODPOLEDNE
na farmě

farma Apolenka
Spojil

9. 9. 2025
14:00 - 18:00

MIXLE V PIKSLE

od 16:30

SHOW S MIMONĚM
KRÁLIČÍ HOP
UKÁZKA VÝCVIKU PSŮ
PROJÍŽDKY NA KONÍCH

STANOVISŤE S ÚKOLY
BUBLINY
HOBBY HORSING
A MNOHO DALŠÍHO

Akci moderuje

Kateřina Toholová

VSTUPNÉ: DĚTI DO 1,99 ZDARMA, OD 2 LET A DOPĚJÍ 50 Kč, změna programu vyhrazena

Spolufinancováno
Evropskou unií

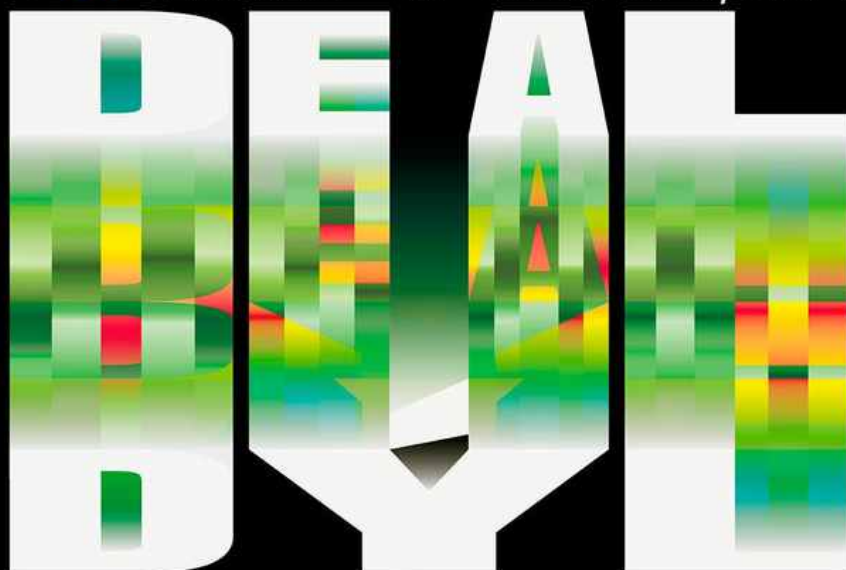

Pardubický kraj

KOALICE
NEVLÁDEK
PARDUBICKA

51 MEZINÁRODNÍ FILMOVÝ FESTIVAL
EKO FILM 16.–19. 10. 2025, BRNO

—KOFILM

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ
podpora projektů Zoo Brno

ekofilm.cz

POŘADATEL

Ministerstvo životního prostředí

ORGANIZÁTOŘI

KEY
PROMOTION

HEMŽEL
Fakulta regionálního
rozvoje a mezinárodních
studí

EKO
inkubátor

Podél Orlice

**Přírodovědná vycházka Sobota 20.
září v 8:45 hodin – Podél Orlice**

Pod vedením J. Rejla. Odjezd vlakem Os z Pardubic hl.n. v 8:45 h do Brandýsa nad Orlicí. Odtud pěšky kolem zámku do přírodní rezervace Hemže - Mýtkov a přírodní rezervace Peliny. Zakončení v restauraci U Zvonů v Chocni. Délka pěší trasy cca 7 km.
<http://www.kppardubicka.cz/>